

TOIMENPIDEALOITE 249/2000 vp

Pidennetyn oppivelvollisuuden mukaiseen esiopetukseen osallistuvan lapsen oikeus päivähoitoon

Eduskunnalle

Perusopetuslain (628/1998) 25 §:n 1 momentin mukaan oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, kun lapsi täyttää seitsemän vuotta. Oppivelvollisuus päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai kun oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta. Saman pykälän toisessa momentissa todetaan, että jos perusopetukselle säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ole ilmeisesti mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, alkaa oppivelvollisuus vuotta 1 momentissa säädettyä aikaisemmin ja kestää 11 vuotta. Lain 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevan tulee osallistua oppivelvollisuuden alkamisvuonna järjestettävään esiopetukseen.

Kuluvan vuoden elokuun alussa voimaan tulleen lasten päivähoitolain 11 b §:n mukaan päivähoitoa järjestettäessä tulee huolehtia, että päivähoitossa olevilla lapsilla on mahdollisuus osallistua perusopetuslain 1 a §:n mukaiseen esiopetukseen.

Esiopetuksen tultua voimaan syntyi tilanne, jossa terve esiopetukseen osallistuva lapsi säilyttää subjektiivisen oikeutensa päivähoitoon, mutta vammansa tai sairautensa vuoksi pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin otettu lapsi saattaa kunnan tekemästä päivähoitolain tulkinnasta riippuen menettää sen.

Lasten päivähoitosta (36/1973) annetun lain 2 §:ssä todetaan, että lasten päivähoitoa voivat

saada lapset, jotka vielä eivät ole oppivelvollisuusikäisiä sekä milloin erityiset olosuhteet sitä vaativat eikä hoitoa ole muulla tavoin järjestetty, myös sitä vanhemmat lapset. Käytännössä lakia on tulkittu niin, että subjektiivinen oikeus päivähoitoon päättyy oppivelvollisuuden alkamiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön Varhaiskasvatustyöryhmä (STM, työryhmämuistioita 1999:4) on todennut, että kuntien tulisi huolehtia pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten aamu- ja iltapäivähoidosta silloin, kun vanhemmat ovat työn tai opiskelun vuoksi estyneitä hoitamasta lasta itse. Työryhmän mukaan pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten subjektiivisen oikeuden päivähoitoon tulisi jatkaa oikeutena osapäivähoitoon sinä lukuvuonna, kun oppivelvollisuus näiden lasten kohdalla alkaa. Tämä perusteltu kannanotto ei kuitenkaan ole tullut kuntia kiistatta velvoittavaksi lainsäädännöksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien lasten subjektiivinen oikeus päivähoitoon saadaan lakisääteiseksi lapsen osallistuessa oppivelvollisuuden alkamisvuonna järjestettävään esiopetukseen.

TPA 249/2000 vp — Erkki Kanerva /sd ym.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 2000

Erkki Kanerva /sd
Jouko Jääskeläinen /skl
Matti Saarinen /sd
Kari Rajamäki /sd
Valto Koski /sd
Arto Seppälä /sd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Leea Hiltunen /skl
Marja-Leena Kempainen /skl
Tuula Haatainen /sd
Lauri Kähkönen /sd
Harry Wallin /sd
Tero Rönni /sd
Ismo Seivästö /skl
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Kalevi Olin /sd
Matti Kangas /vas
Matti Huutola /vas
Saara Karhu /sd
Katja Syvärinen /vas
Annika Lapintie /vas
Susanna Huovinen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Ilkka Taipale /sd
Pirkko Peltomo /sd
Jukka Gustafsson /sd
Reijo Kallio /sd
Riitta Prusti /sd

Reijo Laitinen /sd
Ulla Juurola /sd
Tarja Kautto /sd
Matti Vähänäkki /sd
Veijo Puhjo /vas
Toimi Kankaanniemi /skl
Marjaana Koskinen /sd
Kirsi Ojansuu /vihr
Paula Lehtomäki /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Ulla Anttila /vihr
Virpa Puisto /sd
Tapio Karjalainen /sd
Päivi Räsänen /skl
Sakari Smeds /skl
Markku Rossi /kesk
Anne Huotari /vas
Unto Valpas /vas
Esa Lahtela /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Mikko Elo /sd
Kari Urpilainen /sd
Heli Paasio /sd
Pertti Turtiainen /vas